

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nebrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo administracije in ekspedicija na glavnem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolinem trgu hiš. št. 284.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Vabilo

k naročevanju na

„SLOVENCA“.

Zopet se bliža koncu prva polovica leta, zato se obračamo do vseh Slovencev s prošnjo, naj si naročijo „Slovenca“ tisti, ki še niso naročeni, stari naročniki, katerim s koncem tega meseca poteče naročnina, naj jo pa blagovolijo brž zopet poslati za naprej.

„Slovenec“ velja, kakor do zdaj:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto 9 gl. — kr.;
" " " " pol leta 4 " 50 "
" " " " četrt leta 2 " 30 "
" " " " en mesec 80 "

V administraciji sprejeman:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.;
" pol leta . . . 4 " 20 "
" četrt leta . . . 2 " 10 "
" en mesec . . . — " 70 "
posamezne številke . . . — " 7 "

Po pošti:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.;
" pol leta . . . 5 " — "
" četrt leta . . . 2 " 50 "
" en mesec . . . — " 90 "
posamezne številke . . . — " 8 "

Tudi se zamore zanaprej vsaki pri gosp. Gerberju naročiti, in če je komu drago, tudi tam svoj list prejemati ali posamezne številke kupovati.

Gg. bogoslovci in študentje plačajo le polovico naročnine.

Naročnina se pošilja najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen).

Vredništvo in upravništvo.

Srbi.

Avstrija, nekdanj tako slavna in mogočna, je v novejšem času veliko nekdanje svoje veljave zgubila. V prvi vrsti so tega krive nesrečne vojske, ktere so ji vzele najlepši in najbogatejši deželi, a teh vojsk ne bi bilo, da bi njeni državniki ne bili tako slabo politikovali. Namesto da bi se bili opirali na vedno zveste in hrabre slovanske narode, ki so med prebivalci avstrijskimi najštevilnejši, ter pridobili si srca slovanskih plemen v turškem cesarstvu, ki so se zaupljivo obračali na sosedno jim Avstrijo, iskali so svojo moč le na Nemškem. Kaj nam je nemčija za to dala, je nam še živo v spominu.

Slovani turški, od Avstrije zapuščeni, skušali so pomagati si sami ter otresti turški jarem. Najhrabrejši so se vedli Srbi, ki so l. 1806 Turkom vzeli Beligrad in bi že takrat bili deželo popolno osvobodili, da bi se ne bili Rusi začeli vtikati v njihove zadeve. Pa kar se takrat ni zgodilo, posrečilo se jim je leta 1815, ko je knez Miloš Obrenović potolkel pri Mačvi vojsko iz Bosne prihrulega Ali-paše ter osvobodil Srbe, ki so ga l. 1817 v Beogradu za kneza oklicali.

Od tistega časa sem si Srbi na vso moč prizadevajo popolnoma otresti turški jarem ter že komaj pričakujejo trenutka, ko jim bode mogoče osvoboditi tudi druga slovanska plemena. Da so to njihove najiskrenejše želje, pokazalo se je zlasti pri zadnjem popotovanju kneza Milana. Skoro v vsih nagovorih in adresah do kneza se je to povdarjalo in knez jim je prav v enakem duhu tudi odgovarjal.

V Nepotinu, mestu na meji bulgarski, izročil je bivši poslanec Lazarevič knezu Milanu adreso, ktera se po splošnem zavmenu

glasi: „Prevzvišeni vladar! Ljubimo te iz celega srca in smo ti ravno tako vdani kakor tvojim pradedom ter smo vsaki čas pripravljeni za te vse svoje imetje darovati. V te stavimo vse svoje upanje ter od tebe pričakujemo, da nas boš peljal do zaželenega cilja, kterega sta nam zaznamovala tvoj stari oče in tvoj stric. Da ta od vsih Srbov srčno zaželeni cilj dosežemo, prosimo, da presekaš vse vogle, ki so nam napoti; oboroži nas kakor najbolj hitro moreš, in pokliči nas k zastavi prihodnosti, da za svoje že več sto let zatirane brate in za srečno zedinjenje srbskega življa zastavimo kri in življenje.“

Še očitnejše je to v enaki adresi izreklo mesto Banja: „Narod je v največjem veselju ponosen, da te more pozdraviti ter srčno želi, da se srečen in zdrav povrneš v svoje glavno mesto; Bog daj, da v prihodnje, ko bodeš zopet potoval po tebi dragi Srbiji, že potuješ kot kralj vsih Srbov.“

Knez pa je tudi pokazal, da dobro ume želje svojih podložnikov in da je pripravljen vresničiti jih. V Nepotinu je v vojski zoper Turke pal eden najbolj znanih in slavnih junakov srbskih, Hajduk Veljko. Zadnje njegove besede so bile: „Junaci, ne vdajte se!“ Knez Milan je podaril mestu Nepotinu lep dar, da junaku svojemu stavi dostojen spominek.

Knez je pa tudi pokazal, kako zelo ga veseli sijajen in prisrčen sprejem, kterega mu je bilo ljudstvo povsod napravilo, ter se v nekem pismu do ministerskega predsednika prisrčno za to zahvaljuje. „Med svojim potovanjem, piše knez, po okrajih domovine naše, katerih še nisem poznal in po tistih, ktere sem poznal že od prej, bil sem povsod najprisrčnejše sprejet. Želim tedaj, g. ministerski predsednik, da vsem krajem in mestom, ktera sem

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

Tit ugledši prekrasno mesto in veličanski tempelj z nova zaželi pridobiti ga brez uničevaločega boja. Jako prijazno se je vel proti Judom, več potov je poslal k njim judovskega poveljnika Jožefa, kterega je kot zajetnika s seboj vodil, da bi on Jude pregovoril, ali zastonj so bili vsi pomirljivi poskusi. „Če je Cestij Gal moral pobegniti, Vespazijan pa prenehati z obleganjem“, dejali so, „pa bi se mi bali Tita!“ Veliko so pomogli k trdovratnosti krivi preroki, ki so do cela preslepili ljudi, češ, da skoraj dojde Mesija noseč otete in svobodo. Tako krivo so umeli prerokovanja prerokov, razlagali so jih sebi na pogubo.

Ker vse prigovarjanje nič ni izdalo, sklenil je Tit, da mesto izstrada. V ta namen

utaboril je deseto legijo na oljskej gori, en oddelk vojske razstavil je po severozahodnej strani mesta, ostanek pa ob stolpu Hipikovem.

Ko meščanje sprevidijo silno nevarnost, zedinijo se razcepljene stranke, in ljudstvo je zopet laglje dihlo, kajti preje so stranke prav okrutno ravnale z njim. Duhovenska stranka je kmalo poginila, kajti Janez Giškalski se je na velikonočni praznik polastil tempeljnovega predvora in pobil judovsko-duhovensko stražo.

Med tem, ko se je deseta legija utaborovala na oljskej gori, vdarili so obleženci na njó ter se tako močno sprijeli z njó, da je dolina cedronova bila za večera posuta s trupli palih.

Da-si je palo mnogo Judov, vendar so neprestano ponavljali napade in trdovratno zametali vse pomirljive posredke. Zato pa je tudi srditost rimska priklopela prav do vrha, in razkačeni vojaki so kar dehteli, da se prej ko prej zmaščujejo, ter so zato z največjo urnostjo dovažali bojne mašine, s kterimi so

zidovje rušili. Dolgo dolgo so odletavali ovni od rezanega kamenja, in tudi mašine metalice, ko so po cent težko kamenje metale, so zelo malo izdale. Vrh tega so predrzni Judje več potov vdarili iz mesta in zažgali sovražnikove mašine.

Po krvavih borbah in dolgem naporu je vendar „zmagalec“, — ime največjemu stenolomu rimskemu, — prebil zid na enem mestu, in petnajsti dan po pričetku oblege osvojili so Rimci prvo obzidje.

Judje so se umaknili za drugo obzidje, boj se je na novo in z večjo srditostjo vnel. Krepko so branili Judje drugo obzidje, s časom so se privadili Rimcem otetih mašin in začeli jih vporabljati z dosti dobrim vspehom. Ali silnejši Tit je pet dni pozneje vendar le osvojil tudi drugo obzidje. Prvi hip so se s tako silo vrgli Judje na Rimce, da so se le-ti morali umakniti. Tri dni trajal je boj, preden je Tit do cela osvojil Akro.

Rimski vrhovni načelnik je tudi sedaj še

osebno obiskal, kakor tudi tistim, ktera so me po deputacijah pozdravila, naznanite, kako zelo so me ginili brezštevilni dokazi ljubezni in vdanosti, ktere sem povsod našel.

Ob enem želim, da se tudi mestnjanom glavnega mojega mesta izreče najtoplejša zahvala za prisrčnost, ktero so mi pri odhodu in vrnitvi moji razodevali. Zato vam naročim, da to moje pismo v znamenje moje hvaležnosti objavite.“

Kdor ve, koliko slovanski kristjani na Turškem trpé, in komur le količkaj bije srce za te tolikanj zatirane brate, ta se mora tega živahnega gibanja srčno veseliti in Srbom želiti najugodnejši uspeh. Vnanje vlade so dosihmal zabranjevale polom turškega cesarstva, morda tudi zdaj še ne bodo dovolile, da bi Srbi planili nad Turka ter mu povrnili hudo, ktero že sto in sto let prizadeva slovanskim narodom svojim, a naj vlade rekó in store, kar koli hočejo, tega naj hrabri Srbi ne zabijo, da narodi slovanski se z njimi popolnoma vjemamo, da jih bomo v boju za omiko in svobodo po vsi moči podpirali in z veselim krikom pozdravili dan, ko bode tudi našim bratom na Turškem zasijalo soluce blažene svobode!

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Avstrijske dežele.

Vojakom-bogoslovcem mari-borskim in celovškim so cesar dovolili biti ordiniranim.

Dunajski listi so nadvojvodu Albrehtu podtikali, da je šel zarad tega v Ems, da bi se v imenu cesarjevem nemškemu cesarju poklonil. Zdaj pa se je zvedelo, da nadvojvoda Albreht ni šel tje uklanjat se pruskemu vladarju, ampak da se je z ruskim царom dogovoril o shodu njegovem s cesarjem avstrijskim. „To je nov dokaz, piše „Politik“, da si avstrijska dinastija z veliko stanovitnostjo prizadeva cesarstvo oprostiti pruskega vpliva. Se ve, da to uradnim časnikařem ne bode branilo na pomoč vzeti vse zofistike, da bi nasprotno dokazali, ker le predobro vedo, da v tistem trenutku, ko pruska moč zgubi veljavo svojo, bodo tudi nje spokali iz služeb.“

Knez Lichtenstein je v katoliško-političnem društvu v Wiesu na Štajarskem že naznanil, da ta trenutek ni več daleč, ter v izvrstnem svojem govoru priporočal, da naj se vsi konservativci združijo, da bode sedaj vla-

dajoče stranke prej konec. „Potrpežljivost pa pogum bosta tudi naprej pomagala.“

Na Tirolskem je shod za osnove nje tako imenovane katoliške državne stranke splaval po vodi, kar najbolj jasno priča, da sedanji vladi nasprotna stranka tirolska je zopet složna in edina. G. Wiesinger je menda čutil, da nič ne bo opravil, in je ostal na Dunaju.

Za ogerski zbor v Budapešti izmed Sennyeyeve stranke kandidira baron Bela Lipthay. 22. t. m. so bili njemu na čast napravili veliko pojedino, ktere se je vdeležilo okolo 400 volilcev. Baron Sennyey je pri tej priliki dokazoval, da njegova stranka nikakor ne namerava vpeljati stare že davnej minule naprave, ampak nove gojiti in ohraniti. Volilci so bili z govorom jako zadovoljni in baron Lipthay bode skoro gotovo tudi zmagal.

Vnanje države.

Z Bismarkovim odpustom začela je cerkvena borba na Pruskem nekoliko pojenjevati in vse priča, da vladajoča družina ni več Bismarku tako vdana kakor doslej. Znamenito je tudi to, da kmalo po odhodu švedskega kralja, ki je v Berlinu obiskal cesarja nemškega, so Prusi demonstrativno obhajali spomin na bitvo pri Fehrbellinu, v kateri je bil veliki volilni knez popolnoma potolkel švedsko armado. Svečanosti se je vdeležil tudi kraljevič, ki je rekel, da s to bitvo se je pričela nemška politika hohenzollernska. To je res, a veliki volilni knez je hotel biti ponosen, da bi bil imel biti prvi kamernik nemškega cesarja iz rodovine habsburške. Kraljevič je za tem pripovedoval, kako je dežela iz majhnega početka postala tako velika, slavna in mogočna kakor je sedaj, ter je svaril pred predvzetnostjo opominjavši, da Hohenzollernska družina mora za to nezasišano srečo božje previdnosti biti hvaležna. To je vse prav in lepo; a cerkvena borba se čudno vjema s temi besedami ter nas sili, Prusko prištevati tistim, o katerih je naš gospod apostelnom rekel, da vsakdo, ki jih umori, bo menil s tem Bogu prijetno delo izvršiti.

O pruskem tovarnarju Kruppu poroča „N. fr. Presse“: Starašina hiše Kruppove biva na Dunaju, da bi cesarju osebno izročil neko pritožbo. Na prošnjo vojaškega tehničnega odseka je Krupp leta 1872 do srede leta 1874 za poskušnjo omenjenemu odseku oziroma vojnemu ministerstvu brezplačno prepustil 4 jeklene topove in z vsim potrebnim prevedeno pol baterijo. Pogodil pa je bil, da mora izde-

lava ostati tajna in da topovi ostanejo njegova lastnina. Nek veljaven strokovnjak pa je rekel in avstrijska vlada je uradno potrdila, da Uchatiusovi bronasti in jekleni topovi Innerberske fužine so z majhnimi premembami ponarejeni po topovih Kruppovih. Koller je menil, da gori omenjena pogodba sedaj nima nobene veljave več in na pritožbo Kruppovo ni dal nobenega odgovora, zato se ta hoče sedaj pritožiti pri cesarju samem in če bi nič ne opravil, ga je volja vlado avstrijsko — tožiti. Krupp je jako milostljiv, da Avstriji še žuga z vojsko, ker noče pri njem naročiti svojih topov. Za Bismarka pa je velika škoda, da je na odpustu in da po poročilih angleških listov ne more nastopiti službe, kadar bi sam hotel, ker bi imel zopet lepo priliko rožljati z vojsko in nasprotnim svojim kazati zobé.

Bavarska liberalna vlada je škofom prepovedala v pastirskih listih ljudi podučiti o imenitnosti novih volitev ter priporočati jim vestne krščanske kandidate.

Francoski bonapartisti so med seboj tako razkosani, da ima skoro vsaki svojo stranko. V najnovejšem času skuša tudi Oliviers osnovati tako stranko, pa je razkrivši razdvojenost bonapartistov bonapartistom več škodoval nego pomagal. Pisal je namreč novo knjigo, v kateri sam sebe opravičuje, ter konservativcem prigovarja pri prihodnjih volitvah združiti se z bonapartisti. Pa „Français“, glasilo desnega središča, mu prav dobro odgovarja, da bonapartisti naj se najprvo zedinijo med seboj, preden drugim strankam ponudijo svojo prijaznost! — Cesarica avstrijska bode med potjo v Normandske toplice nekaj dni ostala v Parizu.

Ruski car pride nekí 28. t. m. v Homotovo ter se bode čez Rumburg peljal v Varšavo. Naš cesar se pa 27. t. m. po noči odpelje z Dunaja na Česko ter bode ruskega cara od Homotova spremljal do Rumburga, potem pa čez Prago podal se v Išel, kjer se snide z nemškim cesarjem Viljemom. — Poljski rodoljub Mihael Czajkowski, ki je po izhodni vojski pod imenom Sadik-paša služil v turški vojni, pa naposled pri caru prosil pomiloščenja in ga tudi dobil, živel je sprva prav samotno in njegovi sorojaki so se ga nalašč ogibali. Od nekaj časa pa se je reč drugač zasukala. Zbira se krog njega sicer ne veliko, pa po olik in stanu znamenito število mladih Poljcev iz južnih ruskih okrajin. Le-ti so osnovali adresu do cara, v kateri mu zagotavljajo podložnost, zvestobo in vdanost in ga prosijo, da naj z njimi enako ravna, kakor z drugimi

upal, da ohrani tempelj, nikakor mu ni šlo v glavo, da bo moral mesto razsuti, če ga bo hotel osvojiti. O nekej priliki razpostavil je vojno tako, da so obleženci mogli vso videti, češ, da jih s tem oplašči. A niti to, niti prigovarjanje Jožefovo njih ni moglo spametovati. Pač so tu pa tam poedini se oglašali in izrekli željo, da bi se udali Rimcem, a načelniki si niso dali nič dopovedati. Glad postajal je od dne do dne grozovitejši. Beguni so pripovedovali, da so matere trgale kruh iz ust svoje jokajoč decí, in da so mnogi morali krvavo boriti se, kedar so šli po robéh in dolinah nabirat divjih zelišč. Tit dá več zajetih Judov križati v očigled mestu, a tudi to nič ni izdalo, obleženci so še bolj divjali. Na vse zadnje Tit pošlje poslanca k Simonu in Janezu, ktera pa stamu take pravila, da je izprevidel, da je vse pregovarjanje zastonj. „V božjej roki je vse“, odgovorila sta, „naj pogine mesto, naj pogine tudi tempelj, nam nič ni na tem ležeče, čisto nič! Saj ima Bog še drug boljši

tempelj nego je ta, — ves svet. Robstvo rimsko pa je nam sramotno in neznosljivo.“ Rimci so nasuli štiri visoke nasipe, ali enega so jim Judje pri priči podrili s podzemeljskimi podkopi. Dva dni pozneje zapalil je Simon mašine, in ker se je ogenj mašoma razlival na okoli, drle so čete njegove v besnem naskoku prav do rimskega ležišča.

Tit hoče obupati vidé, da z navadnimi pripomočki ne more osvojiti mesta in da je v enej uri do čistega pokončano večtedensko delo, in zato sedaj za trdno sklence izstradati mesto. Da bi nihče ne mogel ulti, razpostavi vojake tesno okoli mesta, in tako so takoj prve dni zajeli mnogo lačnih uhajalcev.

Sedaj je začelo bolj in bolj se kazati strašno pomanjkanje. Nenevadno mnogo ljudi bilo je privrelo v mesto na velikonočne praznike, mnogi pa tudi zato, ker so bila mesta po deželi razvaljena in so upali tu najboljše zavetje dobiti.

Živež je do malega pošel; mera pšenice

veljala je po en talent. Tudi jestvine za daritve v tempelju nič več niso varne bile. Z lakoto skušala se je kuga. Poslednje skorjice kruha, ki so še ostale bile ljudem, trgale so iz ust divje stranke in zelotiške čete. Nenadoma so prilomastile v hišo, če so našle jedi, razsajale so zato, ker so ljudje prikrivali, če nič niso našle, razsajale so še huje.

Nastopila je tolika nadloga, da mrtvih nič več niso mogli sproti pokopavati. Po doméh, ulicah in trgih ležala so nezagrebena trupla, da-si je mestno starešinstvo na lastne stroške dalo 6000 siromakov zagrebsti. Ker ni bilo moč vseh sproti pokopati, začeli so jih zmetavati v prostorna poslopja, in kedar so jih do vrha nametali, zazidali so okna in vrata, mnogo trupel pa so kar čez obzidje zmetali.

Zleg prihajal je čedalje večí, in tudi krivi preroki so čedalje huje slepili zlegano ljudstvo, ktero je v tolikej bedi in nevolji rado verjelo, da se kmalo pojavi obetani odrešitelj.

(Dalje sledí.)

podložniki. V tej prošnji ste izrečeni le dve želji, namreč, da si smejo ohraniti svoj jezik in svojo vero. Pričenja se adresa z besedami, kijih je car govoril Czajkowskemu: „Jaz sem Poljem jako vdan in jim želim le dobro. Hočem njih zedinjenje, hočem pa, da se dovrši pametno in da Vaši rojaki imajo srčnost svojo misel odkrito izreči.“

Čehom sovražnim listom se hudo kadi, da se cesarja snideta na Českem ter celo trdijo, da car ruski še misli ne bo na to, da cesar avstrijski je tudi kralj česki. Nam pa se dozdeva, piše „Reform“, da car bo videl, slišal in čutil, da biva v kraljevini česki.

O grškem kralju se je poročalo, da se je kraljevstvu odpovedal ter na ruski ladiji svojo družino odpeljal proti Trstu. Pa uradna poročila to zanikajo ter trdijo, da sedanje ministerstvo družini kraljevi, ali pa celo kraljestvu ni sovražno.

Izvirni dopisi.

Iz Brna, 23. junija. Upor ali „strike“, tkalcev še ni dognan, največ zavoljo tega ne, ker tovarnarji nočejo pripoznati delavskega odseka in se z njim ne pogajati. Tkalci pa so med sabo v trdni zvezi in zahtevajo vredjenje oziroma zboljšanje plače. Jaz nisem zagovornik niti delavcev niti tovarnarjev, a če iščem vzroka tega upora, ga najdem na obeh straneh, še celó pri mestnem starešinstvu.

Tovarnarji niso hoteli vstrezati ne najmanjšim željam delavcev ter se z njihovimi deputacijami celó ne v dogovore spuščati. Plače so ostale po stari meri, dasiravno so se stanovališča podražila, živež in obleka v ceni vedno više gresta in tudi potrebe delavcev in njihovih rodoviz rastejo. Pri vsem tem tudi občinsko zastopstvo ni za nje nič storilo, ker, kakor ljubljansko, mnogo rajše nemčursko politiko vganja. Skoro po vseh večjih tovarnih mestih, zlasti po drugih deželah, se je skrbelo za delavce, napravila so se jim stanovanja po primerno nizki ceni, priskrbuje se jim živež in obleka ceneje, le v Brnu ni vsega tega nič. S plačo po nekdanjih cenejših časih odmerjeno tedaj delavec ne more shajati, zato si prizadeva doseči več plačo, posebno če vidi, da so drugje enaki delavci bolje plačani. V več krajih so delavci s tem, da so skupno popustili delo, dosegli zboljšanje plače. To je tudi brnske delavce v oči zbadalo in njihovi kolovodje so jih lahko pregovorili, da one delavce posnemajo, posebno ker so jim obetali denarno podporo iz drugih mest, zlasti iz Angleškega. Toda te podpore jim je došlo jako malo, zato je upati, da bo upor kmalo končan v zadovoljnost tovarnarjev in delavcev, ker bodo ti nekoliko odjenjali od svojih tirjatev, oni pa prenizki plači nekoliko primaknili. Policija in deželna vlada si prizadevate močno ohraniti red in vso reč poravnati, zato so bili tovarnarji že k njima povabljeni, več delavcev je prišlo v preiskavo in en kolovodja je bil za leto dni iz mesta prognan, ker je tujec. Sploh pa so delavci mirni, sami skrbje med seboj za red in mir in so večidel doma. Hudo pa je to za oboje: delavce že sila tare, ker nimajo zaslužka, podpora od drugod pa je jako pičila, tovarnarji pa imajo, škodo ker ne morejo delati, dasiravno imajo dosti dela. — Iz vsega tega tega je razvidno, da bosta država in mesto morala na delavski stan več pozornosti obračati ko do zdaj, da se povrne zadovoljnost zopet v delavske kroge.

Iz Mitweida, 22. junija. Neki Slo-

venčev dopis o čudnih razmerah na tukajšnji tehniki je bil tukaj napravil veliko hrupa. Veliko tehnikov je očitno priznalo resnico. Pa reč je bila ostala med nekterimi Slovani, ki so list v slovanskem društvu brali, in vodstvo bi ne bilo o njem skoro še zvedelo ne, da bi v drugem dopisu ne bilo govorjenje o škandalih tukajšnjih tehnikov. Ta spis je pa zbedel tudi nekega slovanskega dijaka, katerega je že nemška stran dobila na svojo stran, in ki je vso reč ovadil vodstvu tehnike. Pri tej priliki se je pripetilo, da tistega lista ni nikjer dobiti, čeravno je že vodstvo poprašalo po njem pri društvenem predsedniku. Morda se naravnost do Vas obrnejo; pa le pošljite jim list, da bodo vsaj vedeli, kako mnogo ljudi o učilnici sodi.

Da so učitelji slabi, to je gotovo, ker jih je mnogo, ki še niso nobenega izpita naredili. Sedaj je n. pr. na učilnico prišel neki asistent, ki je po drugem učenem redu študiral. Pri vstopu je imel le ljudske šole, ter je po 2½ leta študij postal asistent (pomočni učitelj) na tehniki. Lahko si pa mislite, koliko se v dveh in pol leta kdo nauči. Stavbeni učitelj je študiral na stavbeni rudarski šoli v Chemnitzu. Na takih šolah se pa višega računstva (höhere Mathematik) ne uče, ker navadni zidarski in tesarski mojstri tega ne potrebujejo; učitelju tehnike so pa tinauki tako potrebni, kakor lačnemu jedilo.

Tako ravnanje pri dijakih zbuja lahko-mišljenost, ktera ima za življenje slabe nasledke in pravi napredek je pri takih ljudeh nemogoč. Zraven teh slabih nasledkov je pa še ta, da učitelji v rednem času v šolo ne prihajajo. Če bi hotel vse slabe strani opisati, bi moral celo knjigo pisati in bi cele mesece za to potratil. Pa že to zadostuje, da Slovenci izvedó, kakošne so nemške privatne šole in da tudi ravnateljstvo izve za te neredne ter jih po moči odpravi.

Domače novice.

V Ljubljani, 26. junija.

(Podobar gosp. Zajic) izdeluje iz mramorja podobi ranjcega Trpinca in Hicingerja, ki boste ranjcima zelo podobni. Hicingerjeva je namenjena za pokopališče v Postojni.

(Zarad ljubljanskega gledišča) je zdaj pogojevanje med deželnim odborom, nemškim vodjo g Schwabe-om, dramatičnim društvom pa tako imenovanim nemškim podpornim odsekom. Gosp. Schwabe namreč noče prevzeti gledišča drugače, ko da se mu dajo deželne lože za vse, tudi slovenske predstave, ker so se nemčurji dogovorili, da onih lož ne bodo v najem vzeli, če bi imelo dramatično društvo o svojih večerih pravico do njih. Deželni odbor pa je vezan po sklepu deželnega zbora, po katerem gredo ob slovenskih predstavah lože dramatičnemu društvu; to društvo zahteva za lože 300 gld., katerih pa g. Schwabe, podkurjen po nemčurjih slovenskemu gledišču sovražnih, nikakor noče dati. Dramatično društvo noče odstopiti od svoje pravice, kar je prav, in tako se utegne pripetiti, da letos v Ljubljani ne bo nemškega gledišča, ako se stranke ne pogodé, kar se do zdaj še ni zgodilo.

(Berglje — shramba za denar). Ta teden je mestna straža ljubljanska prijela necega berača, ki je po dveh bergljah po mestu milodarov prosil. Ko ga na „rotovžu“ preiščejo, najdejo pri njem 63 gld. 45½ kr., ali kje? V bergljah, na kateri se je opiral. Po tem so ga domu odgnali, kjer ima neki tudi še lepo premoženje.

(Kresov) Šentjanžev večer ni bilo toliko videti, ko navadno druga leta; z Grada se jih

je svetilo po gorah kakih 40–50. Morda ljudem drv primanjkuje, ali pa nima mladost več takega veselja do kresov ko nekdanj.

(Novo društvo) z imenom „Tegethoff-Verein“ se snuje v Ljubljani. Namen mu je skrbeti za to, da se napravi na Ljubljani kópelj. Tudi misli napraviti več ladjic, na katerih bi posebno društva lahko vozila se po Ljubljani. Dobro, če bo le kaj iz tega. Zdaj za ta namen je le nekoliko okornih čolnov v katerih vožnja po Ljubljani ni ravno prijetna.

Razne reči.

— Dr. Miroslav Pongrac pa veliki kupec Gvido Pongrac sta od cesarja povzdignjena v vitežki stan.

— Cesar Ferdinand je tako oslabil, da imajo zdravniki le malo upanja, da bi še ozdravel. Skoro vedno le spi, kedar se pa prebudi, mu morajo brž dati kaj jesti, da preveč ne oslabi.

— Strašen ogenj je v Središču v noči od 22. na 23. t. m. vpepelil tri hiše s hlevi in gospodarskim pohištvom vred in le nagla pomoč in tiho vreme je veliki trg še večje nesreče obvarovalo. Škoda je velika, tim večja, ker nobeden ni bil zavarovan.

— Volka čez 1 cent težkega je vstrelil v Borovnici posestnik, kteremu je bila zver telico raztrgala. Šel ga je čakati na drevo blizu raztrgane in že na pol pohrustane telice in ga res pričakal ter z enim strelom podrl. Pravijo, da se še tri take zveri klatijo po hosti nad Borovnico.

— Gospod župnik Mesar bo prišel 7. ali 8. julija na veliko in malo planino nad Kamnikom podučevati živinorejce v sirastvu ter v osnovi mlekarških družeb, potem se bo podal na Notranjsko, posebno na Nanos in Snežnik, mudil se bo tudi v Logatcu. Mislimo, da naši živinorejci ne bodo zamudili te ugodne prilike pridobiti si za mlekarstvo in sirarstvo tako potrebnih vednosti.

— Razglas vinorejcem. Ministerstvo za kmetijstvo namerava v drugi polovici meseca julija na sadje in vinorejski šoli v Klosterneuburgu osnovati učilnico, v kateri se ima par tednov v nemškem jeziku podučevati o trtni uši (phylloxera vastatrix), njenih lastnostih in kako je zatirati to škodljivo žival. Kmetijska družba kranjska razglasa to s pristavkom, da se bo takim, ki bi radi šli ta poduk v Klosterneuburg poslušati, pa niso dosti premožni, da bi se sami vzdržali, naklonila nekotika denarna pomoč. Kdor tedaj želi take podpore, naj se obrne do konca tega meseca do kmetijske družbe v Ljubljani in dokaže, da je v vinoreji zveden ter naznanj, koliko denarne podpore bi potreboval.

— Javna zahvala. Neimenovanemu rodoljubi na Raki se „Kmetijska Čitalnica“ v Podragi za brezpogojno pošiljanje časnikov: „Slovenca“, „Slov. Gospodarja“ in „Glasa“, iskreno zahvaljuje.

V Podragi 20. junija 1875.

Odbor.

Umrli so:

21. junija. Marija Horvatin, gostica, 33 l., za oslabiljenjem. — Marija Thienel, žand. lajtn. otrok, 2½ l., za oslabiljenjem čev.

22. junija. Marija Hiršel, maš. snažnika žena, 40 l., za pljučno sušico. — Marija Tišina, gostaška vdova, 40 l., za rakom. — Jakob Anžič, delavec, 56 l., za srčno napako.

23. junija. Luka Rihtarčič, delavec, 42 l., za pljučno sušico.

24. junija. Zofija Polašek, fabr. delavca hči, 7 l., za vnetjem vratu.

Eksekutivne dražbe.

30. junija. 3. Jan. Čuč-evo iz Vefikega brda (2842 gl.), — 3. Tone Suša-vo iz Potoč (910 gl.), — 3. Jan. Zaver-jevo iz Studenca (3172 gl.), vse v Senožecah. — 3. Mih. Pinter-jevo iz Jarš a. (2020 gl.); b. (751 gl.); c. (2113 gl.), — 2. Blaž Mežec-evo iz Hudega (555 gl.), obe v Kamniku. — 2. Ive Flešnik-ove iz Hrasta (400 gl.), — 2. Jurij Strucelj-evo iz Jerneje vasi (856 gl.), — 2. Jan. Pezdire-evo iz Gribelj (380 gl.), vse v Črnomlju. — 2. Jere Javornik-ove iz St. Jurja (1754 gl.), — 2. Jože Cunder-ovo (577 gl.), — 1. Mart. Jarc-evo iz Kumanije (1800 gl.), vse v Ljubljani. — 3. Miha Suhor-jevo (881 gl.), — 3. Andr. Beden-ovo (1650 gl.), obe na Brdu. — 1. Matija Kuhanic-evo iz Boršta (1314 gl.) v Metliki. — 1. Jan. Žorž-evo iz Podrage (860 gl.) v Ipavi.

1. julija. Jože Kristan-ovo iz Studenca (2800 gl.) v Zatični. — 3. Jože Božič-eve iz Prušne vasi (1665 gl.) v Kostanjevici. — 2. Jože Tomažič-evo (1100 gl.) v Mokronogu. — 1. Magd. Skiber-jeve iz Kunersdorfa v Črnomlju.

Na prodaj je ali v najem se daje

v Gotni vasi komaj 20. min. pod Novim mestom ob karlovski cesti ležeče posestvo in sicer od sv. Mihela dalje. Prodaj se pod prav ugodnimi pogoji, polovica kupa se plača koj, a druga polovica utegne ostati proti 5% obresti vknjižena na posestvu, dokler bi se obresti plačevale. Posestvo je posebno pripravno za gostilnico ali za kako kupčijo, zlasti z deželimi pridelki; tudi bi bilo za manjšo gospodsko rodovino kakor nalašč. Hišno poslopje je zidano 1870 l., eno nadstropje visoko, obsega 7 zelo prostornih sob, kuhinjo s prihranilnim ognjiščem (Sparherd) in shrambo za jedi; vsa druga poslopja so v prav dobrem stanu.

Še več o tem se pa zvě pri lastniku posestva ali pri vredništvu „Slovenca“. (47—1)

Gospodarji pozor!

Zavarovalnica „Minerva“ zavaruje po najnižji ceni proti škodi po toči za gotove premije ali pa proti menjicam.

Ravnateljstvo za slov. dežele
Janez Jereb.

Pisarna v Ljubljani na Starem trgu hiš.-št. 155. (37—7)

ZA STRELOVODE

špice izvrstno v ognji pozlačene ali pa tudi iz platine kovane, ktere so, kakor učē vēde, dokazi in skušnje, najbolj trdne in zanesljive, izdeljuje po najnižji ceni

Valentin Zadnikar,
pasar.

V Ljubljani št. petersko predmestje 143.

Dalje se čē. gg. duhovščini priporoča tudi za vsaktere cerkvene posode in orodja po najnovejšem in najlepšem slogu ceno izdelane. (44—2)

Tržna cena preteklega tedna:

Mesta:	M e r n i k						
	Pšenice	Rži	Ječmena	Ovsa	Taršice	Ajde	Prosa
v Ljubljani	2.30	1.60	1.30	1.05	1.45	1.30	1.35
v Kranji	2.50	1.80	1.50	0.75	1.50	1.15	1.30
v Lohi	2.50	1.80	1.50	1.00	1.55	1.20	1.35
v Novomestu	2.50	2.00	1.30	1.10	1.60	1.45	1.80
v Sodražci	2.90	—	—	1.00	1.80	1.50	2.40
v Mariboru	2.10	1.85	1.70	1.05	1.55	1.30	1.85
v Ptuj	1.75	1.60	1.50	1.40	1.40	1.15	1.60
v Celji	2.35	1.80	1.55	1.15	1.75	1.50	1.70
v Celoven	2.25	1.90	1.50	1.00	1.35	—	—
v Trstu	2.70	1.90	1.70	0.90	1.70	—	—
v Zagrebu	2.30	1.75	1.35	0.95	1.35	—	—
v Varaždinu	2.00	1.50	1.30	0.95	1.25	1.15	1.90
na Dunaju	2.50	1.90	1.50	1.14	1.55	—	—
v Peštu	2.45	1.60	1.35	1.00	1.55	—	—
v Pragi	2.60	2.20	1.75	1.40	—	—	—
v Gradcu	2.30	1.80	1.40	1.20	1.50	—	—

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete
Gabriel Piccolija,
lekarna v Ljubljani na dunajski cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prášek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano naravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlivec pulver. Nareja se s čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje s soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu pri vsih notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špecialno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, ktera so čēsto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajžev pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, kterej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Nezmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék užē poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (36—8)

Telegrafične denarne cene 25. junija.

Papirna renta 70.15. — Srebrna renta 73.95. — 1860letno državno posojilo 112. — Bankine akcije 957. — Kreditne akcije 217.50 — London 111.45 — Srebro 101.80. — Ces. kr. cekini 5.25. — 20Napoleon 8.87.

Bolnikom v prid navedemo v sledečem več pohvalnih pisem, ki so najboljše dokazi o izvrstni moči pravega Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega kri čistečega čaja.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Hainburgu 21. nov. 1874.

Vaša blagorodnost! Iz hvalečnosti se čutim dolžnega Vam naznaniti, da me je pri Vas narajeni Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čisteči čaj rešil bolezni, ki bi se ne dala po nobenem drugem zdravilu ozdraviti.

Kakor je resnica, pritrjujem s svojim imenom in pečatom, da sem osem mesecev vsak dan rabil ga eno porejjo in bil po tem ozdravljen

božjasti, ki me je že 7 let metala, tako, da sem se je popolnoma znebil, ker me že 14 mesecev ni nobenkrat več vrgla.

Blagovolite to v prid drugih bolnikov po časopisih objaviti.

(L. S.) Ignacij Berger.
O. št. 4218.

Jaz potrjujem, da je osebno mi znani gospod Ignacij Berger, c. k. načelnik telegrafijske postaje v Hainburgu, to pismo pred menoj lastno-ročno podpisal.

V Hainburgu tridesetega novembra tisoč osem sto sedemdeset in štiri. Ant. Paravicini l. r.
(L. S.) c. k. notar.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Altenfeldenu Gor. Avstr. 30. nov. 1874.

Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi, ktereja dobivam iz lekarne gosp. Avgusta Hofstättera v Lincu, dela pri nas veliko dobrega, je vsega čista vreden in se po našem priporočanju zelo razširja; celo naš gospod dr. Nickl se čudi temu čaju, ker sem čēz leto in dan pri njem jemala zdravila, pa je patka in slabost čutnje pri vsem tem postajala čēdalje hujša; zdaj pa sem porabila 3 pakete čaja in zdrava sem.

Zares z vsem spoštovanjem Vas pozdravlja
Julijana Kramel, hiš. posest. št. 6.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.
V Komornu (na Ogerskem) 30. nov. 1874.

Vaša Blagorodnost! Dovoljujem si izreči Vam svojo najpriskrnejšo hvalo, da sem bil tako srečen zvedeti za Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi. Bog vsega močnejši mi je pripomogel do tega zdravila, ker sem 12 let toliko pretrpel, 3 leta toplice obiskoval; vse, kar se mi je svetovalo, za mazati in pariti, stalo me je mnogo denarja in bolečin, pomagalo pa ni nič.

Se enkrat mojo tisočerno zahvalo za dobri čaj, brez ktereja ne bi smela biti nobena hiša, ker on je zdravnik pri njej.

Ker me zdaj toliko ljudi poprašnje, kaj mi je tako hitro pomagalo, moral sem mnogim povedati Vašo addresso. Prosim še, da bi mi vljudo poslali še 4 pakete tega Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, ker ga potrebujem za gospoda mestnega glavarja. Prosim, pošljite mi ga proti poštnemu povzetju.

S spoštovanjem
Jožef Schartner, stavbeni mojster,
(18—17) Wassergasse št. 1196.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen-u pri Dunaji ali v mojih časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezikih 1. gl., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. obēinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Ljubljani pri Petru Lasniku; v Kranji pri K. Šavniku; v Postojni pri Jožefu Kupferschmidu; v Novem mestu pri Dom. Ricoli-u; v Celji pri Baumbachu, lekarju, Francu Rauscherju, lekarju in Karolu Krisperju; v Mariboru pri Alois Quandestu; v Prassbergu pri Tribucu; v Beljaku pri Matevž Fürstu; v Celovcu pri C. Clemensschitsch-u; v Gorici pri Franzonič-u lekarju; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lekarju.